

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 31.10.2025 г. в следния състав:

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9057** по описа за **2025** година докладвано от съдия Елена Попова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на Председателя на Сметната палата на Република България, чрез процесуален представител, против Решение № 2438 от 02.07.2025 г., постановено по НАХД № 16518/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 17-и състав, с което е отменено Наказателно постановление № ЗОП-60#3/26.09.2024 г., издадено от изпълняващ правомощията на председател на Сметната палата, с което на Т. Ц. Д., ЕГН [ЕГН], е наложено административно наказание "Глоба" в размер на 3265.54 лв. за административно нарушение по чл. 17, ал. 1 вр. с чл. 20, ал. 2, т. 2 от Закона за обществените поръчки /ЗОП/ на основание чл. 256, ал. 1 от ЗОП.

С жалбата се поддържа, че обжалваното решение е незаконосъобразно като постановено при неправилно приложение на материалния закон. Сочи се, че противно на изводите в обжалваното решение на СРС е налице виновно поведение на Т. Ц. Д., който в качеството му на началник на Военна академия „Г. С. Р.“ и публичен възложител на обществени поръчки по чл.5, ал.2, т.14 от ЗОП е възложил обществена поръчка като е поел задължение за извършване на разходи за доставката на хранителни продукти, изделия и напитки за нуждите на Военна академия, с които е надвишил минималния стойностен праг по чл.20, ал.2, т.2 от ЗОП, без да приложи процедурата по чл.18, ал.1, т.12 и т.13 от ЗОП, съобразно

стойността на поръчката в размер на 136 381.15 лева без ДДС, при наличие на основание за това. Претендира се отмяна на решението и постановяване на ново, с което да се потвърди изцяло обжалваното наказателно постановление.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния си представител юр.к. В., поддържа жалбата по изложените в нея и в писмено становище съображения. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът Т. Ц. Д., чрез процесуалния си представител адв. Д., поддържа отговора на касационната жалба. Счита, че касационна жалба е неоснователна и недоказана. Сочи, че по делото са събрани доказателства, че не е нарушен Законът за обществените поръчки и по-специално, че същият в случая не се прилага, тъй като не са разходвани бюджетни средства. Обръща внимание, че разходът на т.нар. порционни пари от военнослужещите не е фиксиран за това тези пари да се харчат само в стола на Военната академия, тъй като същите могат да се харчат навсякъде. Претендира разноски по представен списък.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на касационната жалба, както и за правилност и законосъобразност на обжалваното съдебно решение.

Административният съд, С. град, XVII- и касационен състав, като взе предвид наведените доводи за отмяна на решението и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Касационната жалба се явява подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, следователно е допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

За да постанови своето решение, съставът на СРС е установил от фактическа страна, че въз основа на Заповед № ОД-02-01-026/07.11.2023 г. на заместник-председателя на Сметната палата, одиторски екип, извършил одит във Военна академия „Г. С. Р.“ обхващал месеците от 01.02.2022 г. до 30.06.2023 г. В хода на одита било установено, че началникът на Военна академия „Г. С. Р.“ бил публичен възложител на обществени поръчки по чл. 5, ал. 2, т. 14 от ЗОП, като за одитирания период /16.03.2022 г. до 30.06.2023 г./ възложител на обществени поръчки бил генерал-майор Т. Ц. Д.. Установено е, че в структурите на Министерство на отбраната е предвидена възможност да се разкриват и функционират столове за хранене и бюфети срещу заплащане на разходите от личния състав, като персоналът за работа в столовете за хранене и бюфети бил от личния състав бил включен в длъжностното разписание на академията. Със заповеди на началника на академията били назначени длъжностни лица отговорни за изготвяне на заявки и организиране на доставките на хранителни продукти от външни фирми изпълнители във Военната академия и била създадена организация за осъществяване на контрол и отчетност на стола за хранене, бюфет (лавка) към него и автоматизирани машини за топли напитки и хранителни продукти във Военната академия. През 2022 г. бил утвърден „Актуализиран списък на основните доставчици и критерии за избор“ от заместник-началник по администрацията и логистика на Военната академия, в който били изброени основните доставчици на хранителни продукти за осигуряване на ежедневната дейност на стола за хранене и обект лавка към стола за хранене. В списъците били включени основните критерии за избор на доставчици - най-кратък срок на доставка, най-ниска доставна цена при най-високо качество, възможност за разсрочено плащане или плащане до 30 дни след извършена доставка, най-голям гаранционен срок за доставените изделия и/или услуги и

допълнителни екстри, отстъпки и преференции, предложени от доставчиците. В съответствие с Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия в ДДС № 20 от 14.12.2004 г., т. 7.24., от Министерство на финансите било указано, че касовите потоци по закупуването и продажбата на стоки и продукция от дейността на столове, 2 бюфети, почивни бази, помощни стопанства и други подобни дейности се отчитат на нетна база по приходен § 24-04 от ЕБК (закупуването на тези материални запаси се отчита със знак “минус”, а продажбата им - със знак “плюс”), а останалите касови плащания за такива дейности - текущи разходи (заплати, осигурителни вноски, режимни и други разноски) и придобиване на дълготрайни активи, се отчитали по съответните разходни параграфи от ЕБК. Установено е, че реализираните разходи за закупуване на стоки за стол за хранене, лавка и вендинг машини, били възстановени напълно и осчетоводени съгласно указанията на МФ, като реализирани приходи по §§ 24-04 „Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция“, §§§ 24-042 „Приходи от продажба на стоки и продукция“. В хода на съдебното следствие пред въззивната инстанция била назначена съдебно-счетоводна експертиза, която установила, че за периода от 16.03.2022 г. до 31.12.2022 г. размерът на приходите от продажби на храни и напитки от стола на ВА „Г. С. Р.“, вендинг машината, лавката и кафемашините е 241 285,03 лв., като за същия период по дебита на сметка 3040 /т.е. заведените по доставна цена/ стоки са в размер на 189 587,58 лв. без ДДС, а разходите за доставка с ДДС /платените суми към доставчици/ са в размер на 229 019,69 лв.; - за периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. размера на приходите от продажби на храни и напитки от стола на ВА „Г. С. Р.“, вендинг машината, лавката и кафемашините е 184 808,52 лв., като за същия период по дебита на сметка 3040 /т.е. заведените по доставна цена/ стоки са в размер на 136 371,00 лв. без ДДС, а разходите за доставка с ДДС /платените суми към доставчици/ са в размер на 163 336,90 лв. Било установено още, че на основание на чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 224, ал. 1, т. 2 и ал.2, чл. 298, ал. 2 и ал.3 от ЗОВСРБ и Наредба Н- 22/от 14.08.2018 г. била издадена заповед на министъра на отбраната за 2023 г., съгласно която на военнослужещите и цивилни служители от Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия следвало да се изплащат порционни пари всеки месец, в размер на 200 лв. за 2023 г. Изплащаните порционни пари на военнослужещите и цивилни служители от Министерство на отбраната се разходвали от бюджета на Военна академия. Въз основа на горните установявания, проверяващите одитори приели, че приходите на ведомствения стол, бюфет и кафе автомати, вендинг машини били само от военнослужещите и цивилните служители на МО и с оглед на това достигнали до извод, че след като разходите за доставката и приготвянето на кухненската продукция в стола за хранене на военнослужещи и цивилни служители, доставката на хранителни продукти и напитки за лавката, кафе автоматите и вендинг машините се възстановяват изцяло от ползвателите - военнослужещите и цивилни служители, получаващи порционни пари от бюджета, които се предоставят именно за това, е налице разходване на публични средства по смисъла на чл.1, ал.1, т. 1 от ЗОП и е следвало да бъдат приложени процедурите по ЗОП - възлагане чрез „публично състезание“ или „пряко договаряне“ по смисъла на чл. 18, ал. 1, т. 12 или 13 от ЗОП (ред. ДВ, бр. 13 от 2016 г.).

На 28.06.2024 г., Р. Г. на длъжност „одитор“ в О. дирекция I „Одити за съответствие при финансовото управление“ на Сметната палата приел, че Т. Д. е извършил нарушение на разпоредбите на чл. 17, ал. 1 ЗОП (ред. ДВ, бр. 13/2016 г.), вр. чл. 20, ал. 2, т. 2 от ЗОП (ред. ДВ, бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) и вр. с чл. 176 от ЗОП (ред. ДВ, бр.

13/2016 г.) и му съставил АУАН, който бил бил връчен на срещу негов подпис на същата дата, като в графата за възражения не били вписани такива.

Въз основа на съставения АУАН било издадено и обжалваното НП № ЗОП-60#3/26.09.2024 г., с което на Т. Д. е наложено административно наказание "глоба" в размер на 3 265,54 лева на основание чл. 256, ал. 1, от Закона за обществените поръчки (ЗОП) за нарушение на чл. 17, ал. 1 ЗОП (ред. ДВ, бр. 13/2016 г.), вр. чл. 20, ал. 2, т. 2 от ЗОП (ред. ДВ, бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) и вр. с чл. 176 от ЗОП (ред. ДВ, бр. 13/2016 г.).

За да отмени процесното НП, районният съд е приел от правна страна следното:

СРС е приел, че при съставянето на АУАН и издаването на атакуваното НП не са допуснати съществени процесуални нарушения - НП е издадено от компетентен административен орган, както и, че е спазена формата за съставяне на АУАН и НП, които съдържат всички необходими реквизити.

По материалната законосъобразност на акта, въззивният съд е посочил, че съгласно нормата на чл. 20, ал. 2, т. 2 ЗОП (ред. ДВ, бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г.), възложителите прилагат процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 12 или 13, когато обществените поръчки имат прогнозна стойност при доставки и услуги, включително и услугите по приложение № 2 – от 70 000 лв. до съответния праг по ал. 1 в зависимост от вида на възложителя и предмета на поръчката. Посочил е, че разпоредбата на чл. 176 ЗОП предвижда задължение за субектите да възлагат обществени поръчки при надвишаване на установения минимум от 70 000 лева. По направените в АУАН и НП констатации, че минималният праг от 70 000 лева е бил превъзнесен на 27.03.2023 г., като считано от тази дата напред, Т. Д. е следвало да проведе процедура по обществена поръчка чрез публично състезание или пряко договаряне, съдът се е позовал на заключението на съдебно-счетоводната експертиза и счетоводните документи, приобщени като писмени доказателства по делото, според които при продажбата на стоките е реализирана печалба, както следва - за периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. – 12265.34 лева и за периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. – 21471.62 лв. СРС е приел, че доколкото тази печалба е реализирана от лица, които са част от личния състав на А., но и от външни лица (цивилни), като студенти, които се обучават там и други външни посетители, приходите не се формират единствено от военнослужещите и останалите служители в академията, а и от други външни (цивилни) лица, поради което е формирал извод, че финансирането на покупките е станало чрез средства на А., тъй като средствата от покупките са възвръщани в нейния бюджет (дори с печалба), поради което в конкретния случай не са разходвани бюджетни средства (от бюджета на министерство на отбраната) и не е бил оцетен публичен ресурс. Относно „порционните пари“, СРС е приел, че същите са предоставени от бюджетни средства въз основа на Заповед на Министъра на отбраната като целева помощ, поради което не са предназначени за закупуване на стоки за лавката, стола и вендинг машините и не следва да попадат в предмета на доказване.

При извършената проверка настоящият касационен състав счита, че не са налице основанията, предвидени в чл.348 от НПК. Решението е мотивирано, съобразено с материалния закон и е постановено при спазване на процесуалния ред по НПК, поради което и твърденията на касатора са неоснователни.

Не се споделят аргументите, че обжалваното решение е незаконосъобразно като постановено при неправилно приложение на материалния закон. Касационната инстанция напълно споделя подробно изложените мотиви на Софийски районен съд, поради което не намира нужда да ги повтаря.

Предвид липсата на други твърдения, представляващи касационни основания за отмяна на първоинстанционното решение и с оглед предмета на касационната проверка, настоящият състав счита, че решението следва да бъде оставено в сила като законосъобразно, обосновано и правилно, постановено при спазване на съдопроизводствените правила.

С оглед изхода на делото искането на ответника по касация следва да се присъдят претендираните своевременно разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 800.00 лева, заплатени в брой, съгласно отбелязването на гърба на приложения по делото договор за правна помощ и съдействие.

По изложените съображения и на основание чл.221, ал.1 от АПК, във връзка с чл.63, ал.1, изр.2 от ЗАНН, Административен съд София – град, XVII-ти касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2438 от 02.07.2025 г., постановено по НАХД № 16518/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 17-и състав.

ОСЪЖДА Сметната палата на Република България да заплати на Т. Ц. Д., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 800.00 /осемстотин/ лева, представляваща направените разноски по делото.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: